

den 6den Januari 1829.

OFFICIELE GEDEELTE.

EXTRACT uit het Register der Handelingen en Resolutien van den Luitenant Gouverneur Generaal in Rade.

BATAVIA, den 5den december 1828. (No. 401)

- Krachtens de autorisatie door den Minister van Staat, Kommissaris Generaal, verleend bij missive van den 13den november jl. no. 47.

- Gelet op de missive van den Directeur van 's Lands Middelen en Domeinen, van den 14den november jl. no. 1,752, door den Kommissaris Generaal ingezonden bij apostillaire dispositie van den 17den daaraanvolgende no. 16.

- Nog gelet op de missive van den Directeur van 's Lands Middelen en Domeinen, aan den Luitenant Gouverneur Generaal, van den 27sten november jl. no. 1,850.

- Is, na deliberatie, goedgevonden en verstaan:

Eratelijk:

a. Te bepalen, dat de quohieren der verponding voor Batavia en Ommelanden zullen worden herzien, te dien effecte, dat dezelve in eene naauwkeurige overeenstemming met den waren staat der percelen worden gebragt, en daarbij alle plaats gehad hebbende veranderingen, hetzij ten aanzien der percelen zelve dan wel met opzigt tot de eigenaren, en in het algemeen alle bijzonderheden tot de zaak betrekking hebbende, naar behooren worden aangeteekend; met dien verstaande voorts, dat de voormelde herziening, zich niet tot eene hertauxatie van de vastigheden uit zal strekken.

b. Tot de herziening invoege voorschreven te committeren, den gezworen landmeter te Batavia.

c. Te bepalen, dat de quohieren der verponding na dat die invoege voorschreven door den gezworen landmeter zullen zijn herzien, met de daaruit door hem te formeren blokken, ten kantore van den directeur van 's lands middelen en domeinen, zullen worden overgebragt.

d. Te bepalen, dat, vóór den eersten der maand ~~januari~~ ~~in de eerste helft van de maand~~ met de bovenbedoelde werkzaamheden zal zijn belast, door denzelven eene lijst van alle belastingschuldigen naarvolgens het nevensgaand model, aan den algemeenen ontvanger en aan de algemeene rekenkamer zal worden gezonden, naar welke de perceptie bij gemelden ontvanger zal geschieden, zullende deze ambtenaar zoo dra de tweede termijn voor de betaling der belasting zal zijn gematigd, eene lijst der achterstallige belastingschuldigen over den eersten termijn inzenden aan den directeur van 's lands middelen en domeinen, die ten aanzien der bedoelde nalatigen zal handelen als hieronder bij § 1 zal worden voorgeschreven.

e. Den gezworen landmeter op te dragen, om, na voor zoo veel nodig bij den algemeenen ontvanger de vereischte informatie te hebben ingewonnen, al dadelijk eene lijst van alle thans achterstallige belasting-schuldigen aan het middel der verponding te formeren, met bekendstelling van de jaren over welke de achterstand loopt, en om die lijst vervolgens aan den directeur van 's lands middelen en domeinen intezenden, die daarmede in gelijker voege zal handelen, zoo als hieronder bij § 1 zal worden voorgeschreven.

f. In het algemeen te bepalen, dat de gezworen landmeter, in de uitvoering der aan hem opgedragen taak zich zal moeten regelen, naar de bevelen en voorschriften van den directeur van 's lands middelen en domeinen, aan wien hij ten dezen onmiddellijk ondergeschikt verklaard wordt, en aan wien hij derhalve van alle zijne verrigtingen rapport zal moeten doen, zullende hij voorts gehouden zijn, om maandelijks van den gang zijner werkzaamheden aan den directeur rapport intezenden.

g. Enz.

h. Enz.

i. Met alteratie in zoo verre van de art. 52 en volgende der ordonnantie van 28 januari 1825, (staatsblad no. 5), te bepalen, dat de achterstallige belastingschuldigen aan het middel der verponding, voortaan, op vordering van den directeur van 's lands middelen en domeinen, door tusschenkomst van de plaatselijke autoriteit, tot betaling zullen worden aangemaand; behoudens de middelen van regten, bij de ordonnantie voorgeschreven om dezulken als ondanks de voormelde aanmaning, bij voortdurend nalatig mogten blijven tot het voldoen der verschuldigde belasting te constringeren, met last

evenwel aan den directeur voornoemd, om, alvorens de laatstbedoelde nalatige belastingschuldigen aan den fiskaal bij den raad van justitie ter vervolging over te geven, van de eerste plaatselijke autoriteit berigt en consideratien intewinnen, in hoe ver met vrucht tegen hen bij middel van regten zou kunnen worden geprocedeerd, en om, voor zoo veel betreft dezulke als door de plaatselijke autoriteit als volstrekt onvermogen tot aanzuivering der achterstallige belasting mogten worden opgegeven, aan het Gouvernement tot aanzuivering van derzelver achterstand eene voordragt te doen.

Ten tweede: Enz.

Accordeert met voorschreven Register.
De waarn. Algemeene Secretaris,
J. DU PUI.

Door Zijne Excellentie den Minister van Staat, Kommissaris Generaal, zijn de volgende dispositien genomen:

CIVIEL DEPARTEMENT.

BENOEMD:

Tot collecteurs der Tolpoorten van de tweede klasse:
a. Te Ampel, B. van Starckenbergh Rotemeijer, thans op wachtgeld.

b. In de residentie Sourakarta, ter beschikking van den resident, W. Maq Gillayry, ambtenaar op wachtgeld en J. H. Knoeff, geëmployeerde ter Algemeene Secretarie.

Volgens uit Nederland ontvangen berigten, is op den 17den juli 1828, te Gravenhage overleden de gepensioneerde kapitein titulair Frans Swaab.

Rapport van Zijne Excellentie den Luitenant Gouverneur Generaal, aan Zijne Excellentie den Minister van Staat, Kommissaris Generaal.

MAGELLANG, den 30sten december 1828.

Bij mijn rapport van den 25sten dezer, no. 791, had ik onder anderen de eer, Uwe Excellentie bekend te stellen, dat de luitenant-kolonels Ledel en Le Bron de Vexela den 20sten bezorens naar het gebergte Bredjo waren gearriveerd, ter uitkiezing van een geschikt terrein voor eene kleine benting, en dat ik hen nader met het oogmerk en den aanvang van dit werk zoude bekend maken.

Ik heb thans de eer Uwe Excellentie te berigten, dat vermits de muitelingen uit den bazaar Godenn, zuidelijk van Tegalwaroe gelegen, steeds voordeelen bleven trekken, en zij het terrein aldaar en ook zuidwestelijk van Grogol, niettegenstaande de vele expeditien derwaarts, bleven bezetten, het mij doelmatig is voorgekomen, om door het aanleggen van twee wachthuizen of kleine bents, in die rigtingen, den vijand te noodzaken, om zich van daar te verwijderen en aldus eene groote strek lands te verlaten, waarin hij tot dus verre vele middelen tot onderhoud had gevonden.

Het positie nemen op deze beide punten op den 28sten dezer bepaald zijnde, werd de luitenant-kolonel Ledel den avond te voren onderzigt, dat zich eene magt muitelingen zuidelijk van Tegalwaroe verzameld had, om zijn kampement aantevallen, en werkelijk werd om acht ure een hevig geweer vuur door den vijand geopend, doch drie schoten uit het konon waren voldoende, om daaraan een einde te maken: en hem te doen afrekken.

Sedert heb ik tijding, dat de troepen van Tegalwaroe, en die van den luitenant-kolonel Le Bron de Vexela, den 28sten dezer de gekozen punten, zijnde te Kliwoenan en de berg Bredjo, zonder veel tegenstand te ontmoeten, bereikt, en de werken reeds een aanvang genomen hebben.

Vermits de muitelingen onder den tommongong Ker-to Pengalassan zich nog steeds in eene zuidelijke strekking van Djocjokarta bleven ophouden, besloot de kolonel Cochius door de 1ste en 10de mobiele colonnes eene expeditie te laten maken, en den vijand van daar te verdrijven, en zijne schuilhoeken te vernielen. Het resultaat deze expeditie wordt door den luitenant-kolonel Sollewijn in zijn rapport van den 27sten dezer no. 450, waarvan ik de eer heb, hierbij een afschrift overteleggen, vermeld, en het nadeel, door dezen togt aan den vijand toegebragt, mag ons doen geloven, dat hij zich niet meer met eenige magt van aanbelang aan dien kant zal durven vertoonen, of kunnen ophouden.

Ik besluit deze met Uwe Excellentie almede een afschrift aanbieden van een bij mij ingekomen rapport van den majoor Bauer, kommandant der 4de mobiele colonne, de dato 28 dezer no. 235 waaruit Uwe Excellentie zal zien, dat wij door een kortstondig schot, het

deelte deze colonne ondergaan heeft, het verlies van den braven kapitein *van Ingen*, en van een aantal manschappen te betreuren hebben; zande hij die gelegenheid ook het hoofd van den batissan van den pangerang *Manglo Diringrat* gebleven.

Den detachement, hetwelk ik bereids heb doen vertrekken, zal het door de colonne geleden verlies aan vullen en de 2de mobiele colonne vereenigd zich heden met den majoor *Bauer*, om gezamenlijk met dien hoofd-officier tegen de over hem staande magt te ageren.

De Luitenant Gouverneur General,

(Was get.) DE KOCK.

Rapport van den Luitenant Kolonel Kommandant der mobiele colonne no. 1, aan den Kolonel Kommandant der troepen te Djocjakarta.

MANGURAN, den 28sten december 1828.

Ik heb de eer Uwed. gestr. bij deze aan te bieden, rapport mijner verrigtingen van eene expeditie gedaan tegen de muitelingen om de oost gedurende den 23, 24, 25 en 26 dezer. Na dat ik Uwed. gestr. had ter kennis gebracht, dat de muitelingen onder den tommongong *Kerto Pangalassan*, zich gestadig naar den kant van *Semen* ophielden, begaf ik mij den 23sten dezer des nachts om een uur op marsch, met 300 man infanterie, 50 man kavallerie en zonder geschut, en rigtte dezelve naar de dessa *Karassan*, alwaar zich de 1ode mobiele colonne, onder kommando van den kapitein *Prager* bevond; stak 164 man infanterie, benevens 50 piekeniers en 60 man kavallerie, bestemd om deze expeditie mede te maken. Wij statten ons naar de dessa *Imigerie*, alwaar wij des morgens ten 6 uren aankwamen; de beide tommongongs van die dessa geleiden ons tot voor de rivier *Ogo*, alwaar wij den vijand aantroffen, die van de andere zijde dezer rivier een muur op ons opende; ik liet mijne troepen deplogeren, om hetzelfde te beantwoorden, en trachtte tegelijkertijd de rivier overtrekken, hetwelk de diepte ons belette. Ik zond laat aan de 1ode colonne, zich aan mijn rechtervleugel in bataille te stellen, digt aan de rivier, om den vijand door een hevig en aanhoudend tweegeledeerd vuur te doen verwijderen, het geen ons niet geheel en al gelukte, want de vijand had zich hooger in het gebergte teruggetrokken, en bleef aanhoudend vuren. Ik besloot vervolgens, langs de rivier af te zakken, tot aan de *Ogo*; de vijand had zich in massa verzameld in de dessa *Sillo*, (ook op de andere zijde der *Ogo* gelegen), en opende weder een hevig vuur op ons; het geen dadelijk door mijne schutters en een gedeelte der 1ode colonne werd beantwoord, hetwelk de vijand na verloop van een half uur deed verwijderen; de luitenant *Barbier*, werd aldaar door een gewerkschot zwaar gewond. Voor de dessa *Bangon*, stonden een 50tal muitelingen te paard, en voor de *Opa* verhoonden zich twee vaandels; ik dirigeerde de 1ode colonne langs de noordhoek van de dessa *Bending*, om aldaar de *Opa* overtrekken, ten einde den vijand te beletten, naar den kant van *Imigerie* te retireren, het geen zij schenen te willen doen; deze beweging door hun bespeurd wordende, wierpen zij zich eensklaps in het gebergte; ik zond den luitenant van *Easteel*, met de *Sutjapische* hulp troepen op hun af, doch kon dezelve niet meer inhalen. Mijne kavallerie was reeds vroeger het gebergte ingetrokken. Een 40tal muitelingen hadden den berg *Besarie* (die kompleet het formaat van een brood suiker had, en boven soodanig met groote steenen bezet was, dat het een fort verbeelde, alles echter door de natuur gevormd) beklommen, en alle de door mij gedane pogingen, om deze muitelingen te gemakken, waren vruchteloos; de luitenant *de Jager*, die den berg geheel omsingeld had, en bij die gelegenheid 9 muitelingen die nog aan het opklimmen waren, had laten afmaken, wier wapens in zijne handen bleven, was verplicht zijne positie te verlaten, terwijl eene aanzienlijke massa groote steenen van den berg wierden gerold, waardoor hij reeds 3 gewonden had bekomen. Ik zette van daar mijnen marsch door het gebergte naar de dessa *Gijger*, geweest verblijfplaats en kroidmakers van den tommongong *Djanganoro*; deze marsch was door de steilen der bergen zeer moeilijk, en de vijand was reeds te ver voortuit, om hem nog te kunnen inhalen; wij bleven dus in die dessa vernachten. Ik vernam aldaar dat de muitelingen naar de dessa *Banjang* waren getrokken. Ik marcheerde den 24sten, 'smorgens om zes ure, naar genoemde dessa. Een vijftigtal muitelingen bleven gestadig voor ons. Eene belangrijke zware pas gemaakt, verhakkingen, de steile der bergen en diepe ravijnen maakten dezen togt zeer moeilijk. Wij bereikten om 12 uren genoemde dessa *Banjang*, die geheel verlaten was en wel 100 fraaie huizen bevatten; ik vernam van een javaan die mij werd aangebragt dat die dessa altijd een schuilplaats der vrouwen van de pangerangs *Sero Bronto*, tommongong *Djanganoro*, en meest anderen is geweest; ik vernam ook, dat de muitelingen van daar noordwaarts naar den kant van *Imigerie* waren getrokken. Daar mij den weg langs die zijde als zeer moeilijk werd aangeduid, zoo rigtte ik mijnen marsch naar de dessa *Koekop*, aan het zuider zeestrand, van waar de Sultan van *Djocio* in vredestd zijn vogelnestjes kreeg; deze dessa is zeer klein, en ligt op 1½ paal van zee, wij zette vervolgens onzen marsch door naar de zuidhoek van het gebergte, en verlieten hetzelfde bij de dessa *Mantjegang*, alwaar de 1ode colonne bleef bivouacqueren, terwijl ik mijn colonne in de dessa *Grogol* liet vernachten, die even te voren door een 100 tal muitelingen verlaten was. De voornamen schuilplaatsen der muitelingen en die van hunne vrouwen in het gebergte zijn de dessa *Geijger*, *Bajonnang*, *Kloesot*, *Banjang*, *Baros*, *Grovo*, *Katjangang*, *Boetjang* en *Tjabie*; alle deze heb ik ten gronde laten vernielen. De verste dezer dessa's in het gebergte zal van den voet der bergen ruim 8 palen oostwaarts leggen; ik brak den 25sten des morgens om 8 uren met de beide colonnes weder op, en dirigeerde mij naar de dessa *Kretak*, alwaar zich eenige muitelingen vertoonden, die zich dadelijk verwijderden; ik liet deze dessa vernielen, als zijde mij als onwillig opgegeven; wij vervolgden alzo onzen marsch aan de oostzijde der rivier *Opa*; eenig gewapend volk nam voor ons de vlucht naar het gebergte. Aan de hoek der rivier *Ogo* zond ik den kommandant der 1ode colonne langs de zuidzijde dezer rivier, met nog toevoegende 100 man infanterie onder den luitenant van *Easteel*, terwijl ik met het overige mijner colonne en de kavallerie de beide colonnes op deze zijde van genoemde rivier bleef. Wij hadden de dessa *Sillo* niet bereikt, of wierden door een aantal muitelingen met 4 vaandels achter aangevallen. Dit verplichtte mij, laat te wenden aan den kapitein *Prager* den terugmarsch aanteneemen; alwaar hij nu werd terug door de Ambonezen onder den luitenant *de Jager*, die de achterhoede had, beantwoord; ik dirigeerde de gezamenlijke kavallerie onder de luitenant *Vosman* en van *Duyvenvoorden* langs de zuidhoek der dessa *Banjang* en liet den 1sten luitenant *de Bruyn* met zijne schutters en jagers regt op hun aanvallen, terwijl de kapitein *Prager* zijnen marsch met speed doorzette, om hun te beletten de *Opa* overtrekken. De vijand dit merkende, nam zoo overhaast de vlucht, dat hij met geene mogelijkheid door mijne kavallerie noch infanterie kon worden achtergehaald; de kapitein *Prager* en onze scherpschutters waren alleen in de *Opa* overtrekken. De beide colonnes bivouacquerden in de dessa *Bodowalo*. Omstreeks 10 uren 's avonds liet zich eenige oogenblikken een hevig vuur hooren naar den kant van *Imigirie*. Een hoofd van de zoo even genoemde dessa rapporteerde mij, dat een demang met name *Sero Mangolo* zich op de overzijde der rivier *Ogo* ophield, en aldaar veel nadeel te weeg bragt. Ik besloot dat de andere zijde dezer rivier geheel schoon te maken, wij stelden ons ten dien einde des morgens den 26sten weder in beweging en herhaalde dezelfde manoeuvre van den vorigen dag. Eenige muitelingen te paard zagen wij voor ons het gebergte invlugten, de kapitein *Prager* bereikte weldra de dessa *Sillo*, alwaar hij ongemerkt aankwam, zoo dat de demang *Sero Mangolo*, een bulkio *Iro Menolo* en een priester *Rosso Wedioj* genaamd aldaar in hunne handen vielen; de overige muitelingen waren het gebergte ingevlugt. Deze bulkio zeide mij dat de tommongong *Kerto Pangalassan* bij het gevecht van den 24sten hem had verlaten, en naar de *Prago*, gemarcheerd was; dat het kommando was opgenomen, door den pangerang *Sero Sero*. Het geheele district over de *Ogo* werd vernield en schoon gemaakt, de kapitein *Prager* kwam weder op deze zijde der rivier zeer diep in het gebergte, alwaar men dezelve met gemak kon doorwaden; na mijne troepen een uur te hebben laten rusten namen wij den terugmarsch aan, en zijn alzo naar ons kampement geretourneerd, zonder iets meer ontmoet te hebben.

Het verlies des vijands kan ik onmogelijk bepalen; echter moet het nog al van aanbelang zijn geweest, terwijl van ons 2 dooden en gewonden zijn van de beide colonnes, waaronder de luitenant der 20ste afdeling *Barbier* zwaar, en de chirurgijn der 3de klasse *Geelhoed* van de 1ode colonne, ligt.

Deze lange en moeilijke expeditie stelt mij weder in de aangename gelegenheid, mijne bijzondere tevredenheid te kunnen betuigen, over het gehouden gedrag van alle mijne officieren onder-officieren en manschappen, als mede over de nauwkeurige uitvoering der manoeuvres van de 1ode mobiele colonne, gekommandeerd door den kapitein *Prager*, die niet minder zijne tevredenheid insgelijks betuigt over alle zijne officieren, onder-officieren en soldaten.

De Luitenant-Kolonel Kommandant der Mobiele Colonne No. 1.

(Get.) SOLLEWJN.

Rapport van den Majoor Kommandant der mobiele colonne no. 4, aan zijne Excellentie den Luitenant Gouverneur Generaal.

NANGOELANG, den 28sten december 1828.

Ik heb de eer Uwer Excellentie het volgende te rapporteren:

De vijand kwam heden morgen al vroeg langs den weg van *Toeroes* met eene geduchte magt opzetten, en maakte alvorens zich te verdeelen, verscheidene bewegingen; een gedeelte trok zich noordwaarts, een ander bleef bij de *deffa Theroes*, terwijl de grootste magt oostwaarts trok.

Den kapitein van *Ingen*, die zich al vroeger met het terrein bekend gemaakt, en zelfs eenige verhakkingen bezuiden *Nangoelang Kietjil* aangebragt had, zond ik derwaarts met de flankeurs van de 19de afdeeling, de *Madurezen*, *Menadorezen*, *Javanen*, de kavallerie; een der beide stukken en de handmortier. De sumanappers bezette het kerkhof van *Sepoerie*, en de kleine overliggende *deffa*, terwijl ik mij zelf met de overige troepen en het andere stuk in het centrum bevond.

Zonder van den kapitein iets te vernemen, hoorde ik op eens een sterk vuur, ik haaste mij daar naartoe, en zag ongelukkig al spoedig de infanterie, kavallerie en barissans alles door elkander, met achterlating van een stuk in de grootste verwarring terug komen; ik bragt de kavallerie tot staan, en riep het op mij volgende peloton infanterie toe, den stormmarsch te slaan, zette mij vervolgens aan het hoofd der kavallerie en heb het geluk gehad, den vijand met verlies terug te slaan en het door hem alreeds een eind weg gebragte stuk te hernemen.

De brave kapitein van *Ingen* had met te veel drift, enige honderde muitelingen, die het ravijn bezuiden *Nangoelang Kietjil* gepasseerd waren, geslagen en vervolgd, zonder op eene andere troep van verscheidene honderd man te letten, die oostelijk op hem in aanmarsch waren. Toen de kapitein terug wilde komen, ontstond er eene verwarring, waarvan de vijand al spoedig gebruik wist te maken, en de onzen in eene komplette deroute te brengen.

Ons verlies bestaat in twee-en-dertig dooden, twaalf meest zwaar gebleeserden, en, tot nog toe, twee vermisten. Onder de eerstgenoemden bevindt zich ongelukkig de brave kapitein van *Ingen*. Bij den barissan verliezen wij den pangerang *Prongwiedona*, een temongong, vier dooden en twee gebleeserden.

Het verlies des vijands moet groot geweest zijn. Verscheidene dooden, die hij geen tijd gehad heeft te vervoeren, zijn op het veld blijven liggen. 's Vijands magt wordt algemeen geschat op circa vijftien honderd man.

Ik ben bijzonder te vreden over het gedrag van een peloton *Goronthalezen*, aangevoerd door den 2den luitenant van der *Tak*, en de beide *Goronthalesche* luitenants *Haboe* en *Matalie*.

De majoor, kommandant der mobiele colonne no. 4.

(was get.) C. BAUER.

MAGELLANG, den 30sten december 1828.

Op den 28sten dezer is deze plaats in den diepsten rouw gedompeld geworden, door het treurig overlijden, ten huize van den Resident en in den schoot harer familie, van de Hoogwelgeboren vrouwe *Wilmine Louise Geertruide de Kock*, geboren *Baronesse von Bilfinger*, na eene ziekte van slechts weinige weken.

Deze algemeen geachte en beminde vrouw, die, terwijl haar gemaal, Zijne Excellentie de Luitenant Gouverneur Generaal *de Kock*, onafgebroken werkzaam was om de rust van Java te herstellen, te *Batavia* was gebleven, is in het begin van de maand oktober herwaarts gekomen, om, even als in 1827, eenigen tijd bij haren waardigen echtgenoot en kinderen doortebrenge.

Gedurende haar kort verblijf in de residentie *Kadoe*, had zij door hare verheven deugden en innemend karakter, de liefde en hoogachting van alle Europeesche en Indische ingezetenen verworven, en aller harten aan zich verbonden. Hare edelmoedigheid en menschenliefde vertoonde zich alhier op het allerluisterrijkst, daar zij geen pogingen onbeproefd liet, om het lot der door de onlusten ongelukkig geworden *Javanen* te leenigen en te verbeteren.

Zij had het geluk om gedurende haar aanwezigheid ter dezer plaatse, ooggetuige te zijn van vorderingen die er in de herstelling der rust op Java gemaakt worden, en verheugde zich reeds met het strelende vooruitzicht, om, wanneer de onwrikbare en onvermoeide pogingen van haren waardigen echtgenoot met een gewenscht gevolg bekrond zouden zijn, hare overige dagen met elkanderen en omringd van hare dierbare betrekkingen te slijten, toen de onverbidde doud deze aangename verwachtingen vernietigde.

Gisteren middag om 4 ure wierden de stoffelijke overblijfselen van deze waardige vrouw, met die plegtigheden

ter aarde besteld, die de omstandigheden van deze plaats toelieten, bij welke gelegenheid niet alleen alle civiele en militaire autoriteiten, maar ook de Burgers, de troepen en de chineesche en inlandsche hoofden en ingezetenen, zich omstrijd beijverden, om de overledene op eene waardige en hartelijke wijze, de laatste hulde toetebrenge, en Zijne Excellentie den Luitenant Gouverneur Generaal daar door de toonen; hoezeer zij hem hoogachten, beminnen en zijne zelfopofferende pogingen voor derzelver geluk, rust en veiligheid op prijs weten te stellen.

IN-OFFICIEEL GEDEELTE.

EUROPESCHE BERIGTEN.

TURKIJE.

Volgens berigten uit het Russische leger bij *Karassu* van 5 juli had de vereeniging der verschillende leger-afdeelingen, die men aldaar afwachtte, plaats gehad, en zoude het hoofdkwartier den 6den opbreken, om met den meesten spoed op *Bazardschik* aan te rukken, daar in de streken, welke men door moest trekken, een groot gebrek aan water heerschte. Het hoofdleger, hetwelk derwaarts voortrukt, bestaat, de 7de leger-afdeeling daaronder begrepen, uit 54 bataillons, 48 eskadrons, en 6 regementen *Kozakken*, en voert meer dan 250 stukken geschut met zich.

Ook volgens dit bericht was gedurende het verblijf bij *Karassu* een groote voorraad van levensmiddelen zoo wel te land als *Podolie*, als in de haven van *Kustendje* uit *Odessa* aangevoerd, zoodat het den krijgslieden aan niets ontbrak. Het weder was tot nog toe over het geheel zeer gunstig geweest, en sedert eenige dagen hadden verscheiden onwaders de buitengewone hitte zeer doen afnemen. Er waren slechts zeer weinig zieken bij het leger.

De Grootvorst *Michael* was den 3den juli in het hoofdkwartier des Keizers gekomen. Bij het beleg van *Brailow* had dezelve steeds op alle gevaarlijke punten aan de krijgslieden door zijne tegenwoordigheid moed ingeboezemd, en ook met de grootste menschevriendheid voor de gekwetsten zorg gedragen.

Het gebrek aan de noodige bouwstoffen voor de belegeringswerken tegen *Brailow*, die op een grooten afstand moesten gemaald worden, had de opening dier werken voor den 25sten mei belet. Dezelve waren geheel ten einde gebragt op den 15den juni, toen men besloot de vesting te bestormen, hetwelk niet langer uitgesteld konde worden, omdat de mijngravers reeds de vijanden konden hooren spreken, zoo dat men bij een langer uitstel, voor de vernieling der Russische mijnen zoude hebben moeten vreezen.

Ofschoon deze storm geen gelukkigen uitslag had (zie onze eourant van 23 december jl.) waren echter de Turken, door hun eigen verlies, (hetwelk zij zelve op 1000 man begrooten), en door het mislukken van alle hunne uitvalen, zoo verslagen geworden, dat zij een tweeden storm te voorkomen, zich tot de overgave bereid verklaarden, hoewel het hun nog gezins aan middelen ter verdediging ontbrak. In *Brailow* waren 12,000 man onder de wapenen, en in het geheel 20,000 inwoners. Nadat de stad door de Russen bezet was, is er zo strengte krijgstuicht gehouden, dat de rust geen oogenblik verstoord is geworden, en de Turken zich over niets beklagen hebben. Gedurende het beleg, hetwelk 25 dagen geduurd heeft, hebben de Russen, volgens hunne opgave, omstreeks 3,000 dooden en gekwetsten gehad.

(*St. ats Courant* no. 173.)

Volgens latere berigten van het Russische leger, is het hoofdkwartier, den 6 juli, van *Karassu* weder opgebroken, om zich naar *Bazardschik* te begeven, nabij welke plaats een hevig gevecht tusschen de Russische en Turksche troepen heeft plaats gehad. Wij lezen in de *Amsterdamsche eourant* no. 186 daaromtrent het volgende.

Over het gevecht bij *Bazardschik*, hetwelk aanleiding tot vele geruchten gegeven heeft, is te *Odessa* op den 18den juli insgelijks een legerbericht publiek gemaakt. Wij laten het stuk hier gedeeltelijk volgen.

Den 6den namen de *Kozakken* der kolonne van den rechter vleugel der voorhoede, onder bevel van den Generaal-Majoor *Akinsieff*, bezit van *Bazardschik*, hetwelk door deszelfs inwoners geheel verlaten was, en stelden hunne piketten voor die plaats. Den 8sten, ten twee ure namiddag, vertoonden zich sterke hoopen vijandelijke ruitery op den weg van *Schumla* en dwongen, door eenen krachtigen aanval, onze *Kozakken* naar de kolonne, die zich bij *Bazardschik* bevond, terug te wijken. Ter zelfder tijd wendde zich een detachement van ongeveer 2000 Turken regts door eene bergkloof, met oogmerk om onze kolonne in de flank te nemen. Het hoofd der voorhoede van den Luit. Generaal *Rüdiger*, dat op dit oogenblik, onder bevel van den Generaal-Majoor *Kersanow*, van *Mangala* komende, tegen dit punt in aantocht was, was op het punt om voor de overmagt te wijken, toen twee eskadrons van het huzaren-regement van *Alexandria*, onder bevel van den Kolonel *Arsenieff*, door eenen nadrukkelijken aanval den vijand overhoop wierpen en tot de vlugt noodzaakten.

Middelwyl detacheerde de Generaal-Majoor *Akinsieff*, de noodzakelijkheid inziende om de achterwaardsche beweging der *Kozakken* van zijne kolonne te ondersteunen, een eskadron van het tweede reg. *uhlanen* van de *Bug*, hetwelk met den vijand begon te schermutselen. Een eskadron van het eerste reg dat zich in de verte vertoond had, als ook kolonnen infanterie verspreidden schrik onder de handen des vijands, die in allerijl te rug trok.

Na dat de Turken al hunne magt hadden ingezet, en wierpen zij zich op *Bazardschik*, met oogmerk om de Russen te bemagtigen. Deze tweemaal herhaalde aanvallen werden

een bataillon van het 20ste reg. jagers, hetwelk twee stukken geschut bij zich had, dapper doorgestaan, en volkomen verijdeld. De vijand scheen van zijn ontwerp, om de stad te vermeesteren, ganschelijk te hebben afgezien, toen plotseling, ten 7 ure des avonds, zich wederom eene massa van 8000 man kavallerie vertoonde. Het negentiende regiment jagers, bood hun, in carré's geformeerd, eenen krachtigen wederstand, doch de Turken trokken achter hen om, rukten voorwaarts, en werden door vijf eskadrons van het eerste en twintigste regiment uhlanen van de Rög ontvangen, die verscheidene onstuimige aanvallen dapper uithielden. Eindelijk door de jagers der tiende divisie versterkt, deden zij zelf eenen beslissenden aanval en sloegen den vijand op de vlugt.

De voorwaarts gebleven carré's maakten hierop, op de te rugtrekkende Turken, een vreeselijk artillerie- en musketvuur, hetwelk hun een aanmerkelijk verlies toebrengt; en toen zij op deze wijs alle hoop verloren hadden, om onze stellingen te overweldigen, weken zij naar Koelidscha te rug.

MENGELINGEN.

BATAVIA, den 28sten december 1828.

Iets over de 6 eerste Nos. van den Hermes, voor het jaar 1828.

Wij hebben in den Hermes van den jare 1827, verscheidene stukken gevonden die betrekking hadden op deze gewesten, waarvan de schrijvers voorzeker niets dan het goede en de waarheid op het oog hadden. Ter bevordering van dit leuc zainé doel hebben wij met hen medegewerkt, en de dwalingen waarin zij soms, (waarschijnlijk door den verre afstand) vervallen zijn, aangewezen; dwalingen die wij gemakkelij op de plaats zelve dadelijk konden herstellen en verbeteren; door slechts dat geene dat de Hermes zeide, dikwijls te vergelijken met het geen werkelijk plaats vond. Die bezigheid die wij ons tot eene taak hadden gemaakt, had ons eene zekerer betrekking ja predilectie voor dat zoo algemeen geachte en geprezen tijdschrift gegeven, en gretig zagen wij om naar elk no. dat uitkwam, om te onderzoeken of wij aan onze vaderlandsche vrienden ook wederom nuttig zouden kunnen wezen. De gelegenheid heeft zich daartoe zoo opzettelijk in de nos. van den 3den jaargang tot dus verre nog niet aangeboden, en om dat wij in die nos. slechts hier en daar, als het ware ter loops iets gevonden hebben, dat in de categorie waarin wij ons hebben geplaatst, van onze competentie was, zoo beschouwden wij het bij eene eerste lektuur minder noodzakelijk, opzettelijk te handelen over het geen in de eerste nos. van den Hermes voor 1828 hier en daar verspreid voorkwam. Bij nadere inzage en lezing nogtans van dat tijdschrift voor de zes eerste maanden van dit jaar, die wij allen ontvingen hebben, zijn wij eenigzins tot andere denkbeelden terug gekomen; en hebben het niet ondienstig gevonden, om bij wijze van aantekeningen der Redactie van den Hermes die mislichtingen te geven die zij schijnt te verlangen.

In no. 1 van dit jaar vinden wij iets over den Indigo van den werkzaam heer P. van Griethuizen. Deze mede arbeider van den Hermes, schijnt zich bestendig te beijveren, om dat alles op te sporen wat eenig licht over de kultuur en bereiding van den Indigo kan verspreiden, en drukt bij voorbij zijn wenschen uit, dat men in de Nederlandsche Oost-Indische Bezittingen, van zime verkregene kennis tot de ontwikkeling en goede bereiding van dit belangrijk handelsprodukt een nuttig gebruik make.

Wij nuchten den ijver van den heer van Griethuizen hartelijk toe, maar het komt ons voor dat ZEd. volstrekt niet bekend is met de vorderingen die men ten dezen opzichten in de laatste tijden op Java gemaakt heeft, en dat hij de vruchten van de weldadige bemoeijningen van het bestuur niet volkomen kent of over het hoofd ziet.

Al hetgeen ZEd. over de kultuur en bereiding van den Indigo op Java zegt, heeft ZEd. getrokken uit eene bijdragen van den heer Jan Hooijman, te vinden in het derde deel der verhandelingen van het Bataviaasche Genootschap van Kunsten en Wetenschappen; op pagina 465 en volgende, onder den titel, Verhandeling over den tegenwoordigen staat van den Landbouw in de Ommelanden van Batavia, maar die verhandeling (die door den heer van Griethuizen, in een' uoot op pagina 4 van den Hermes aangehaald wordt) was reeds gedrukt in 1787, en is met het geheele 3de deel der Verhandelingen van het Bataviaasche Genootschap, herdrukt in 1824. Zoo dat, als de heer van Griethuizen over de kultuur en bereiding van den Indigo op Java, in het jaar 1828 spreken wil, dan had ZEd. ons bedanken, eene miseten onderzoeken of er op Java in die 41 jaren die er tusschen 1787 en 1828 verlopen zijn, in de Indigo kultuur en bereiding niet enige vorderingen gemaakt waren. Mogelijk heeft de titel van den herdruk van het meergemelde derde deel der verhandelingen, (waarop alleen slechts staat: gedrukt ter Lands Drukkery te Batavia, 1824) den heer van Griethuizen in de war gebragt; maar dan moeten wij toch opmerken dat ZEd. bitter weinig bekend is met den staat van den Landbouw op Java, als ZEd. zegt: „op het landgoed van den heer Jan Hooijman (die reeds als wij ons niet bedriegen in 1789 of 90 overleden is) worden hiertoe met den besten uitslag plaatsen gebezigt, waar het Hoornvee eenigen tijd gestald was, en waarop ZEd. in eenige gemeene rijke inzamelingen heeft zien in oogsten.” (a) Zeggen wij dat er door de algemeene aanmoediging die de Landbouw geniet, zoo vele duizende jonken lands met den uitnemendsten Indigo beplant zijn, klinkt het wonderlijk om niet te zeggen dat men nog tot het nemen van proeven aanhoudt die plaatsen alwaar het Hoornvee eenigen tijd gestald is geweest. Nog eens, dat waren proeven van het jaar 1787. En als men op Java tegenwoordig slechts die plaatsen moest beplanten die door den heer Hooijman toen

(a) Zie hier de oorspronkelijke woorden van den heer Hooijman: „op mijn landgoed werden hiertoe met den besten uitslag die plaatsen gebezigt alwaar het Hoornvee eenigen tijd gestald is en waarop ik buiten gemeenlijke inzamelingen heb zien wijnen.

en nu door den heer van Griethuizen worden aangewezen en aanbevolen, dan zou het resultaat der Indigo kultuur nog als een stofje aan de weegschaal des handels zijn — terwijl nu de onafzienbare sawas en velden, de uitgestrekte vette boschgronden, die in alle oorden van Java, met Indigo of beplant zijn, of voor die kultuur bereid worden; de regelmatig hoop doen voeden, dat weldra aanzienlijke hoeveelheden die rijke verstof, op de Europeesche markten, zullen getuigen, dat in bouw en bereiding van den Indigo, Java voor geheel land van de wereld behoort onder te doen.

(Het vervolg hier na.)

SCHIEPSBERIGTEN. BATAVIA.

Aangekomen. Jan. 2—schip Des Gouverneur Graaf de Bailler, C. Valde, van Brugge den 1sten augustus. Jan. 13—schip Nederlandsch Konink, W. Verloof, van Rotterdam den 27sten augustus, passagiers: de heer H. B. van Leeuwen en 9 kinderen, brik, Dorville, A. Rigus, van Sinkapoer den 25sten december, met Zr. Ma. troepen, passagier: de heer Melvil van Carnbee.

Vertrokken. Jan. 3—schip The Fair Armenian, C. Boijle, naar Samarang, met Zr. Ma. troepen.

Schepen liggende ter reede. Zr. Ms. korvet Anna Willemina, schepen Prins van Oranje, Schoon Verbond, Buitenzorg, Joedil Barie, Oey Sing, Joedool Rachmany, Dianry-Fredrik, De Gouverneur Graaf de Bailler, Nederlandsch Konink, brikken Prins der Nederlanden, Dorothea, brik Philadelphia, schoeners Anna, Diana, Eng. Compagnies oorlogsschip Hastings, schip Arabi, brik Baduan, Zw. Compagnies brik, Thun.

SAMARANG.

Aangekomen. Dec. 29—brik Nederlander, W. W. Boijle, van Batavia, met 25 passagiers, de heeren B. Valsak en Ten Cate.

Vertrokken. Dec. 30—brik Carolina, W. Iinken, van Batavia den 25sten december.

Schepen liggende ter reede. Dec. 29—Chinesche galjas Kim Hokio, 1-Ap Hoe, naar Soerabaja. — brik Johanna Maria, 1-Ap Hoe, naar dito; passagier: de heer J. Francot.

SOERABAJA. Aangekomen. Dec. 28—schip Teksoen, Had Pilsöel, van Batavia.

Vertrokken. Dec. 29—brik Paschany, van Sambo, van Batavia.

Schepen liggende ter reede. Dec. 27—Zr. Ms. transport boot No. 4, kadet J. W. Stolze, koersstellende om de oost.

Dec. 28—brik De Jonge Jacobus, P. Vis, naar Rotterdam, passagiers: mevrouw de weduwe Kool en zoon, en mevrouw de weduwe Bäck. — brik Nijverheid, L. Hooijman, naar dito, passagier: de heer L. O. van Elteren.

Eng. schip, Woodford, 1. Milbank, naar Antwerpen, passagiers: de heer J. H. de Brak, koopman, en mevrouw de heer de Brak, en de heer de Brak, vrouw J. H. de Brak, weduwe Faller, en de heer Faller.

Dec. 30—schip Anna Augustina, J. T. Samuels, naar Molukkos. — brik Peenghoeij, Lie Paj iet, naar Timor-Koepang.

Schepen liggende ter reede. Zr. Ms. korveten Triton, Zw. Compagnies brikken Hapi, Nautilus, schoeners Zephir, Portia, Windham, brikken No. 17 en 18, roef Kinkoneer-booten No. 9, 13, 14 en 15, transport boot No. 4, eede Louisa, Aurora, Carolina en Jacobs, Miderva, Mastora, Nijda, Concordia, Johanna Frederika, Boeroeng, Thalia, Teksoen, stoomboot Van der Capellen, vrikken Tiksing, Harriet, Maria, Margareta, Anna Henriette, Ingsoen, Ondernemer, Passikan; schoeners Drake, Herman Willem Daendels, Wilhelmina, Trial; kottet Dolphijn.

GRISSEE.

Aangekomen. Dec. 28—schip Fatal Rachman, Said Aboe Bakar, van Batavia.

Vertrokken. Geen.

Schepen liggende ter reede. Schepen Machbabe, Hapi, Hawia, Faidul Karim, Fatal Rachman; brikken Geduld, Geip Gonn, Goansoen, Onderneming, Boang Besie; schoeners Pakdoemoede, Anna Geortuida, Fathet, Mabit.

ADVERTENTIE.

De Directeur Generaal van Financien, als daartoe beoorloof geautoriseerd, noodigt mits deze op nieuw een ieder, welke over het jongst afgelopen jaar enige gelden van het Gouvernement te vorderen heeft, om zijne pretentien vóór ultimo dezer loopende maand aan de autoriteiten, waaronder hij behoort, vergezeld van de noodige bewijsstukken intezenden, mitsgaders alle degenen, welke aan het Gouvernement gelden verschuldigd zijn, dezelven voor dien tijd te verevenen, onder te kennengave verder, dat aangezien welligt niet alle pretentien op het Gouvernement vóór het verschijnen van den voorschreven termijn heoorlijk geconstateerd of gelijkwidcerd zullen kunnen zijn, voor pretentien, in die termen vallende, de termijn van inlevering en verevening zal worden geprolongeed, uiterlijk tot ultimo februari dezes jaars, na welken datum op ingeleverd wordende pretentien, loopende over 1828, geen regard zal worden geslagen en de belanghebbenden mitsdien aan zichzelf te wijten zullen hebben, daarvoor geene betaling te erlangen.

Batavia, De Directeur Generaal voornd. den 2den januari 1829. C. M. BAUMHAUER.

(Zie verder het byvoegsel.)

Bijvoegsel der Javasche Courant:

DINGS DAG, den 6den Januari 1829.

—De Directeur Generaal van Financien maakt bij deze aan de gemeente bekend, dat gerekend van heden af aan, tot ultimo dezer maand, bij 's lands kassen op Java, verwisselbaar zullen zijn de onder ultimo december jl., verschenen coupons, behorende tot de certificaten van den Nederlandsch Indischen Achterstand, in dezelfde muntspacie, als waarin vroeger dusdanige inwisselingen hebben plaats gehad; zullende die verwisseling van geachte coupons ook op de buiten-etablissemanten, voor zoo verre dezelve aldaar aan handen mogten zijn, kunnen geschieden gedurende den tijd van eene maand, na dat deze bepaling aldaar zal zijn ontvangen; met bepaling voorts, dat na verloop van den bepaalden termijn van verwisseling, zoo wel op Java als op de buiten bezittingen, hoegenaamd geene verwisselingen van de bedoelde coupons meer zullen gevolg nemen.

Batavia, De Directeur Generaal voord.
den 2den januari 1829. C. M. BAUMHAUER.

—Scheepsruijten benodigd, voor den overvoer van 21 onderofficieren en manschappen en eenige goederen naar Bantam.

Batavia, De Directeur van 's Lands Producten en Civile Magazijnen,
den 5den januari 1829. J. C. REIJNST.

—Voor 's lands graan- en ijzer-pakhuis alhier, zullen op zaterdag den 10den dezer, in het openbaar verkocht worden, 11 kisten, inhoudende 1365 ponden Pekalongangsche indigo.

De verkoop zal kist-gewijze bij het pond geschieden. Voorts zijn de kisten geopend bij voorzegd pakhuis te zien.

Batavia, De Directeur van 's Lands Producten en Civile Magazijnen,
den 15den januari 1829. J. C. REIJNST.

—Bij den Hoofd-baljuw van Batavia, narijten gevraagd zijnde omtrent zekeren *Wicher Wichers*, die in den jare 1822 met Zijner Majesteits KORVET DOLFIJN, als marinier in Indie zoude zijn aangekomen, en in dat zelfde jaar *Adalant*, welke omtrents den jare 1789, met het schip DOGGERSBANK in Indie moet aangekomen zijn, en in 1790 is overgegaan, op het later gesloopte schip VOORBURG, wordende dierhalve ieder en een iegelijk, welke omtrent het verder wedervaren of overlijden van dien persoon inlichtingen kan geven ten vriendelijkste uitgenoodigd dezelve aan hem Hoofd-baljuw mededeelen.

De Hoofd-baljuw voornoemd,
Bij absentie.
De Secretaris,
HORA SICCAMA.

—De Hoofd-baljuw van Batavia, brengt bij deze ter kennis der gemeente dat ten gevolge der Resolutie van Zijne Excellentie den Luitenant Gouverneur Generaal in Rade, d. d. 25 november jl. no. 42. van ieder soort nieuwe Nederlandsche duiten ten overstaan van hem Hoofd-baljuw zijn afgeteld geworden *vof en twintig guldens*, welke daarna in wel geconditioneerde zakken zijn overgestort, behoorlijk digt gemaakt en verzegeld, en vervolgens gewogen geworden, om te dienen als slapers voor de ontvangst en uitbetaling van Gouvernements koperen munt, tot welk einde van iedere soort een slaper is gedeponceerd, ten kantore van den Algemeenen Ontvanger, en van het Vendu-departement alhier.

Dat, wijders, de weging zoo wel van eene ongevulde zak als van eene zak met f 25 en van laatstgemelde som allen voor gemiddelde uitkomsten hebben opgeleverd, de navolgende resultaten:

Dat het gewigt van eene leedige wel geconditioneerde karrong zak vier lood bedraagt, terwijl het gewigt van iedere zak in duiten belooft.

—Een halve nieuwe Nederlandsche duiten, negen stuks.

—Een halve nieuwe Nederlandsche duiten, negentien stuks.

—Een halve nieuwe Nederlandsche duiten acht en dertig stuks.

Dat het gewigt van ieder f 25 koper geld bedraagt in dubbele Nederlandsche duiten, 15 ponden en 16 lood.

—Een halve nieuwe Nederlandsche duiten, 15 ponden en 17 lood.

—Een halve nieuwe Nederlandsche duiten, 15 ponden en 18 lood.

Terwijl het gewigt van diezelfde hoeveelheid munt of koper geld, van eene vergelde wel geconditioneerde karrong zak, met dubbele nieuwe Nederlandsche duiten, 15 ponden en 16 lood.

—Een halve nieuwe Nederlandsche duiten, 15 ponden en 17 lood.

—Een halve nieuwe Nederlandsche duiten, 15 ponden en 18 lood.

Met eene nieuwe Nederlandsche duiten 15 ponden en 22 lood, en

Met halve nieuwe Nederlandsche duiten, 15 ponden en 20 lood.

Batavia, De Hoofd-baljuw voornoemd,
den 3den januari 1829. VAN DER VINNE.

—De Hoofd-baljuw brengt ter kennis van het publiek, dat de brievenbus welke achtervolgens art. 5 van het besluit van den Luitenant Gouverneur Generaal, dato 26 december 1828 no. 1, boven op het raadhuis alhier ten gerieve van de ingezetenen is geplaatst, dagelijks des namiddags, uitgenoomen des zondags, te half vier ure, naar het postkantoor zal worden overgebracht.

Dat in dezelve kunnen worden geworpen; alle brieven aan geen gedwongen frankering onderhevig en die welke men niet wenschte te frankeren.

Aan een gedwongen frankering zijn onderworpen. Alle brieven bestemd voor plaatsen niet onder het Nederlands gezag staande.

Alle brieven welke over partikuliere belangen werden geschreven aan ambtenaren in hunne betrekking.

Alle brieven welke geadresseerd zijn naar plaatsen meer dan 8 palen van het postkantoor verwijderd.

Het vertrek der posten om de oost over geheel Java is bepaald op maandag en donderdag des avonds te zes ure, en naar Buitenzorg alle dagen, uitgezonderd des zondags, en bij aanwezigheid van Zijne Excellentie den Minister van staat Kommissaris Generaal ter hoofdplaats.

Het vertrek der posten om de west is bepaald op donderdag en zondags des morgens te half vier ure.

En wijders dat het sluiten der brieven pakketten voor de overzeesche bezittingen, telken reize in de Javasche Courant en bij de postbus door den postmeester tijdig zal worden bekend gemaakt.

Batavia, De Hoofd-baljuw voornoemd,
den 5den januari 1829. VAN DER VINNE.

—De Hoofd-baljuw van Batavia, maakt bij deze bekend dat ten gevolge der Resolutie van Zijne Excellentie den Luitenant Gouverneur Generaal in Rade, d. d. 25 november jl. no. 42. van ieder soort nieuwe Nederlandsche duiten ten overstaan van hem Hoofd-baljuw zijn afgeteld geworden *vof en twintig guldens*, welke daarna in wel geconditioneerde zakken zijn overgestort, behoorlijk digt gemaakt en verzegeld, en vervolgens gewogen geworden, om te dienen als slapers voor de ontvangst en uitbetaling van Gouvernements koperen munt, tot welk einde van iedere soort een slaper is gedeponceerd, ten kantore van den Algemeenen Ontvanger, en van het Vendu-departement alhier.

Batavia, De Hoofd-baljuw voornoemd,
5 januari 1829. VAN DER VINNE.

—De Resident der Preanger Regentschappen, als daartoe behoorlijk gemagtigd, maakt mits deze bekend, dat ten gevolge van het besluit van Zijne Excellentie den Kommissaris Generaal, d. d. 10 december 1827 no. 30, te Tjanjor, eene veer en paarden markt zal worden gehouden, en wel van en met maandag den 19den januari aanstaande, tot en met woensdag den 21sten daaraanvolgenden, terwijl voor alle koopmanschappen de markt vijf dagen langer, of tot en met den 26sten januari aanstaande, zal worden gehouden.

Het is dien tengevolge dat het aan alle handelaars de moren, arabieren en ehmeren niet uitgezonderd, zal vrij staan om de voorwerpen van handelen (goederen uitgezonderd), op deze markt te brengen, mits van behoorlijke passen voorzien zijnde, en zullen evenwel gehouden wezen om zich niet van den grooten weg af te wijken, en de hoofd-negori Tjanjor te verwijderen.

De waarnem. Resident voornoemd,
O. C. HOEMBERG DE BECKHEET.

Tjanjor, den 29sten december 1828.

—De Resident der Preanger Regentschappen, als daartoe behoorlijk gemagtigd, maakt mits deze bekend, dat ten gevolge van het besluit van Zijne Excellentie den Kommissaris Generaal, d. d. 10 december 1827 no. 30, te Tjanjor, eene veer en paarden markt zal worden gehouden, en wel van en met maandag den 19den januari aanstaande, tot en met woensdag den 21sten daaraanvolgenden, terwijl voor alle koopmanschappen de markt vijf dagen langer, of tot en met den 26sten januari aanstaande, zal worden gehouden.

Het is dien tengevolge dat het aan alle handelaars de moren, arabieren en ehmeren niet uitgezonderd, zal vrij staan om de voorwerpen van handelen (goederen uitgezonderd), op deze markt te brengen, mits van behoorlijke passen voorzien zijnde, en zullen evenwel gehouden wezen om zich niet van den grooten weg af te wijken, en de hoofd-negori Tjanjor te verwijderen.

De waarnem. Resident voornoemd,
O. C. HOEMBERG DE BECKHEET.

Tjanjor, den 29sten december 1828.

—De Resident der Preanger Regentschappen, als daartoe behoorlijk gemagtigd, maakt mits deze bekend, dat ten gevolge van het besluit van Zijne Excellentie den Kommissaris Generaal, d. d. 10 december 1827 no. 30, te Tjanjor, eene veer en paarden markt zal worden gehouden, en wel van en met maandag den 19den januari aanstaande, tot en met woensdag den 21sten daaraanvolgenden, terwijl voor alle koopmanschappen de markt vijf dagen langer, of tot en met den 26sten januari aanstaande, zal worden gehouden.

Het is dien tengevolge dat het aan alle handelaars de moren, arabieren en ehmeren niet uitgezonderd, zal vrij staan om de voorwerpen van handelen (goederen uitgezonderd), op deze markt te brengen, mits van behoorlijke passen voorzien zijnde, en zullen evenwel gehouden wezen om zich niet van den grooten weg af te wijken, en de hoofd-negori Tjanjor te verwijderen.

De waarnem. Resident voornoemd,
O. C. HOEMBERG DE BECKHEET.

Tjanjor, den 29sten december 1828.

1—De onderzoekenden maken bekend dat de kapitain

—De ondergeteekenden maken bekend, dat de kapitein
#1. J. GILLON, van het 1ste bataillon van linie der expe-
ditionaire afdeeling infanterie, kommanderende het 2de
bataillon bij absentie van den majoor van Spengler, op
den 20sten december bij een gevecht in het Grogolsche ge-
bergie, door een vijandelijke geweer kogel is gesneuveld.
Zijne kameraden betreuren in hem een waardig en goed
vriend, en de armée een harer dapperste officieren.
Alle degenen, welke van deszells nalatenschap iets te
vorderen hebben, of wel daaraan verschuldigd zijn, ge-
lieven daarvan opgave te doen, vóór ultimo februari 1829.
De kommissarissen in bovengemelden boedel,
Djocjokarta, J. S. HOEKSEMA, kapt.
den 24sten dec. 1828. Ch. J. A. MOJE, 1ste luit.

Een ieder die iets te pretenderen heeft op en verschuldigd is aan den boedel van wijlen *J. J. Dominicus*, wordt verzocht daarvan binnen den tijd van één maand, opgave en betaling te doen, aan den eersten der door de weduwe aangestelde generale gemachtigden, bij wien tevens in huur te bevragen is, om onmiddelijk te aanvaarden het logement door den overledenen geoccupeerd geweest, nabij de equipagie-werf.

Batavia,
den 31sten december 1828.

—Alle degenen, welke iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan den boedel van wijlen den heer *F. E. Feldschau*, gelieven daarvan opgave of betaling te doen, binnen den tijd van zes weken, aan de

Batavia,
2 januari 1829.

BATAVIA.

Wordt ter kennis van het publiek gebragt, dat aan het postkantoor te Batavia pakketten voor brieven geopend zijn, om te worden verzonden:

naam	schip	kapitein
Idem	dito schip Schoon Verbond	D. Kraijer.
Antwerpen	Eng. schip Arab	Ferrier.
Sinkapoer	dito brik ndian	Oadie.
Spontin	Engelsche brik	Pratt.
Batavia		De postmeester;
den 2den jan. 1829.		P. A. BIK.

Vracht en passage naar Nederland, per spelzeilend brik-
schip **DE PRINS DER NEDERLANDEN**, Kapitein **Hil-**
brands, adres bij **BROUWER, NOLTHENIUS EN CO.**

Mevrouw de weduwe *Horatink* en kind vertrekken naar Nederland.

B-6000, 1987, 1988, 1989, 1990, 1991, 1992, 1993, 1994, 1995, 1996, 1997, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030, 2031, 2032, 2033, 2034, 2035, 2036, 2037, 2038, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2056, 2057, 2058, 2059, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2076, 2077, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083, 2084, 2085, 2086, 2087, 2088, 2089, 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2100, 2101, 2102, 2103, 2104, 2105, 2106, 2107, 2108, 2109, 2110, 2111, 2112, 2113, 2114, 2115, 2116, 2117, 2118, 2119, 2120, 2121, 2122, 2123, 2124, 2125, 2126, 2127, 2128, 2129, 2130, 2131, 2132, 2133, 2134, 2135, 2136, 2137, 2138, 2139, 2140, 2141, 2142, 2143, 2144, 2145, 2146, 2147, 2148, 2149, 2150, 2151, 2152, 2153, 2154, 2155, 2156, 2157, 2158, 2159, 2160, 2161, 2162, 2163, 2164, 2165, 2166, 2167, 2168, 2169, 2170, 2171, 2172, 2173, 2174, 2175, 2176, 2177, 2178, 2179, 2180, 2181, 2182, 2183, 2184, 2185, 2186, 2187, 2188, 2189, 2190, 2191, 2192, 2193, 2194, 2195, 2196, 2197, 2198, 2199, 2200, 2201, 2202, 2203, 2204, 2205, 2206, 2207, 2208, 2209, 2210, 2211, 2212, 2213, 2214, 2215, 2216, 2217, 2218, 2219, 2220, 2221, 2222, 2223, 2224, 2225, 2226, 2227, 2228, 2229, 2230, 2231, 2232, 2233, 2234, 2235, 2236, 2237, 2238, 2239, 2240, 2241, 2242, 2243, 2244, 2245, 2246, 2247, 2248, 2249, 2250, 2251, 2252, 2253, 2254, 2255, 2256, 2257, 2258, 2259, 2260, 2261, 2262, 2263, 2264, 2265, 2266, 2267, 2268, 2269, 2270, 2271, 2272, 2273, 2274, 2275, 2276, 2277, 2278, 2279, 2280, 2281, 2282, 2283, 2284, 2285, 2286, 2287, 2288, 2289, 2290, 2291, 2292, 2293, 2294, 2295, 2296, 2297, 2298, 2299, 2300, 2301, 2302, 2303, 2304, 2305, 2306, 2307, 2308, 2309, 2310, 2311, 2312, 2313, 2314, 2315, 2316, 2317, 2318, 2319, 2320, 2321, 2322, 2323, 2324, 2325, 2326, 2327, 2328, 2329, 2330, 2331, 2332, 2333, 2334, 2335, 2336, 2337, 2338, 2339, 2340, 2341, 2342, 2343, 2344, 2345, 2346, 2347, 2348, 2349, 2350, 2351, 2352, 2353, 2354, 2355, 2356, 2357, 2358, 2359, 2360, 2361, 2362, 2363, 2364, 2365, 2366, 2367, 2368, 2369, 2370, 2371, 2372, 2373, 2374, 2375, 2376, 2377, 2378, 2379, 2380, 2381, 2382, 2383, 2384, 2385, 2386, 2387, 2388, 2389, 2390, 2391, 2392, 2393, 2394, 2395, 2396, 2397, 2398, 2399, 2400, 2401, 2402, 2403, 2404, 2405, 2406, 2407, 2408, 2409, 2410, 2411, 2412, 2413, 2414, 2415, 2416, 2417, 2418, 2419, 2420, 2421, 2422, 2423, 2424, 2425, 2426, 2427, 2428, 2429, 2430, 2431, 2432, 2433, 2434, 2435, 2436, 2437, 2438, 2439, 2440, 2441, 2442, 2443, 2444, 2445, 2446, 2447, 2448, 2449, 2450, 2451, 2452, 2453, 2454, 2455, 2456, 2457, 2458, 2459, 2460, 2461, 2462, 2463, 2464, 2465, 2466, 2467, 2468, 2469, 2470, 2471, 2472, 2473, 2474, 2475, 2476, 2477, 2478, 2479, 2480, 2481, 2482, 2483, 2484, 2485, 2486, 2487, 2488, 2489, 2490, 2491, 2492, 2493, 2494, 2495, 2496, 2497, 2498, 2499, 2500, 2501, 2502, 2503, 2504, 2505, 2506, 2507, 2508, 2509, 2510, 2511, 2512, 2513, 2514, 2515, 2516, 2517, 2518, 2519, 2520, 2521, 2522, 2523, 2524, 2525, 2526, 2527, 2528, 2529, 2530, 2531, 2532, 2533, 2534, 2535, 2536, 2537, 2538, 2539, 2540, 2541, 2542, 2543, 2544, 2545, 2546, 2547, 2548, 2549, 2550, 2551, 2552, 2553, 2554, 2555, 2556, 2557, 2558, 2559, 2560, 2561, 2562, 2563, 2564, 2565, 2566, 2567, 2568, 2569, 2570, 2571, 2572, 2573, 2574, 2575, 2576, 2577, 2578, 2579, 2580, 2581, 2582, 2583, 2584, 2585, 2586, 2587, 2588, 2589, 2590, 2591, 2592, 2593, 2594, 2595, 2596, 2597, 2598, 2599, 2600, 2601, 2602, 2603, 2604, 2605, 2606, 2607, 2608, 2609, 2610, 2611, 2612, 2613, 2614, 2615, 2616, 2617, 2618, 2619, 2620, 2621, 2622, 2623, 2624, 2625, 2626, 2627, 2628, 2629, 2630, 2631, 2632, 2633, 2634, 2635, 2636, 2637, 2638, 2639, 2640, 2641, 2642, 2643, 2644, 2645, 2646, 2647, 2648, 2649, 2650, 2651, 2652, 2653, 2654, 2655, 2656, 2657, 2658, 2659, 2660, 2661, 2662, 2663, 2664, 2665, 2666, 2667, 2

De compagnieschap existerende onder de firma van *De Cezard en J. Schouten*, is gedissolveerd, met wederzijds overeenkomst, sedert 31 December laatsleden en de eerst genoemde blijft gechargeerd, met de likvidatie van genoemde compagnieschap.

Batavia, 1 Januari 1829.

— Te koop, het woonhuis, met een korenschoven, op Molenvliet; het woonhuis met tuin op de hoek aldaar en de korenschoven op de Waterphuis. Deze vierde der kooppenningen kunnen daarop gerechtigd blijven.

— Wordt gevraagd: een gouvernante, voor een meisje van 11 jaren, een vrouw, die in staat is onderrigt te geven in de *Nederlandsche, Fransche en, zoo mogelijk, Engelsche talen*, voorts in de wetenschappen en huishoudelijke handwerken, die tot een goede opvoeding behoeven. Men adresseere zich te Passaroeng bij den heer *Domis*.

LANDS DRUKKERIJ

Bij *Hollenmann* pas aangebragt, per kapitein *Hilbrands*, beste rhijsche wijn in sedren, roode wijn en andere provisiën meer.

—Publieke verkooping te Tengeragong, in de afdeeling Krawang, op maandag den 26sten januari 1829, voor rekening van den heer *A. Loudon*, van diverse fraaie huis-
meubelen, koebreesten, schapen, en het geen verder ten dien dage ter verkooping zal worden gepresenteerd.

Aangebragt per Nederlandsch brikship DE PRINS DER NEDERLANDEN, roode wijn, jenever, bier, hinnen koffij-zakken, diverse provisien, ijzer, Neurenberger wa-
ren, benevens eene partij direct van madera aangebragte,
madera wijn op fust, adres bij

— *De Keuchenius en Co.* zijn ontvangen, en tegen billijke prijzen te bekomen de volgende, pas per de laatst gearriveerde Nederlandsche en Engelsche schepen aangebragte goederen, als: differente soorten van beste tafel-, bourgogne-, champagne-, rijsche-, port-, madera-, de grave-, thint-, malaga- en andere wijnen; cognac en Engelsche brandewijn, jenever, likeuren, best bitter, bier op vaten en flesschen, Engelsche ingelegde provianden voor gebruik aan boord, als: soups, vleesch, vis, enz.; beste boter in dubbel en enkel fast, edammer present kazen, Engelsche en Westphalsche kaasjes, gezouten tongen in vaatjes, ingelegde groenten en vruchten, waaronder kruisbessen in flesschen, Hollandsche en Engelsche zuren, voornamelijk picalilly, diverse vischsausen, Engelsche mosterd in hooft en halve flesschen, Engelsche slaazijn en olie, gort en gerst in blikjes, bessensap, cracker op brandewijn, pepermint, Engelsche tafelsout in mandjes, astrale lampen, glas-, lak-, aarde-, plaat- en staalwerken, puik Manilla en Hamburger cigaren, spermacetiekaarzen, schrijfbekhoeften, superfine lakens en manshoeden, cgo de-cologne, roozewater en olie, Engelsch jagtkruid en schoensmeer, opzake's, handdoeken, en andere artikelen.

Mijne geliefde en voor eeuwig overgestelste gade-
 vrouwe *Philippine Louise Gartruide van Bilfinger*, werd
 mijne mijne kinderen, heden achtermiddag, ten 5 ure, tot
 onze onuitspreklijke droefheid, door den dood ontrukkt.
 Van Batavia gekomen, om hier eenigen
 tyd bij hare laatste beproevingen door te brengen, werd zij
 door een gevaarlijke krankheid overvallen, waarvan de
 gevolgen een einde aan haar voor mij en mijne kinderen
 zoo liefdevol en liefdevol, en bereikte den ouderdom
 van 40 jaren. Zij overleed den 27 den met haar door den
 zaligsten echt verbonden zyn. Wat wij in haar verliezen,
 zal een ieder ligtelijk beseffen, die haar edel en voortref-
 felijk karakter gekend hebben en weet, wat zij in het
 bijzonder voor mij geweest is. Vertrouwende dat zij tot
 eenen beteren toestand is overgegaan, trachten wij ons
 met lijdzaamheid te onthouden van alle beschuldigingen
 van Hem, wiens wegen wel ondoorgrondelijk zijn, maar
 wiens doen toch altijd wijs, goed en heilich is. Van de
 hartelike deelneming van alle mijne vrienden houde ik mij
 ten volle verzekerd.

H. M. DE KOCK.

Magelang, residentie Kediri, den 28sten dec. 1828.